

De Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken
2.5 Netherlands Licentie is van toepassing op dit werk.

Zie <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/nl/>

Juridische Wegwijzer

juridische aspecten v digitale beschikbaarstelling
van archief- en museumcollecties i.o.v.
Taskforce Archieven en Museumvereniging

Auteursrecht Databankenrecht

© Annemarie Beunen

Universiteit Leiden, afd. eLaw

KVAN-dagen, 6 juni 2006

a.c.beunen@law.leidenuniv.nl

Inleiding

- Waarom is de Auteurswet (Aw) relevant bij online openbaarmaking en eerder niet?
Aw maakt onderscheid tussen:
 - passief aanbieden ter raadpleging in de studiezaal (mag zonder toestemming vooraf);
 - actieve openbaarmaking op internet.
- Kernbegrippen vh auteursrecht
- Speciale beperkingen tgv archieven
- Auteursrecht op foto's
- Onvindbare rechthebbenden
- Creative Commons-licenties & archieven
- Speciale bescherming voor databanken.

Kernbegrippen auteursrecht

- Voorwaarde = oorspronkelijkheid, dwz 'werk' met persoonlijk stempel vd maker.
- Rechthebbende = de feitelijke maker, maar uitzondering: © voor de werkgever.
- © ontstaat vanzelf vanaf de creatie vh werk + duurt tot 70 jr na de dood vd maker.
- Auteursrecht beschermt tegen:
 - openbaarmaking (bv op internet)
 - verveelvoudiging (bv digitaliseren)
- Auteursrechtoverdracht? moet schriftelijk!
- Anders licentie (via maker zelf of collectieve rechtenorganisaties zoals St. Beeldrecht, Buma/Stemra e.d.)

Vervolg kernbegrippen

- Veel archiefinstellingen beheren auteursrechtelijk beschermde werken: brieven, manuscripten, kranten, films, affiches e.d.
- Eigendomsrecht staat los van auteursrecht! Dwz: schenkers/bruikleengevers hebben lang niet altijd zelf het auteursrecht.
- Werk dat *door de overheid* openbaar is gemaakt, mag men vrij openbaar maken of verveelvoudigen, tenzij ©voorbehoud (art. 15b Aw).
- Beschermde werken: speciale beperkingen in Aw ten gunste van archieven, musea en bibliotheken sinds 2004.

Nieuwe beperkingen tbv archieven

- Beschikbaarstelling v werken uit eigen collectie mag in een besloten netwerk/intranet op beeldschermen ter plaatse tbv publiek. *Niet via internet!*
- Archiefkopie mits dreiging v verval vh origineel, of tbv migreren naar nieuwe software.

Reeds bestaande beperkingen:

- Citaatrecht mits in context ve aankondiging, recensie of wetensch verhandeling.
- Gebruik tbv onderwijs mits billijke vergoeding.
- ⁵Voor eigen gebruik (tbv bezoekers website)

Auteursrecht op foto's:

1. Foto waarop een ander auteursrecht heeft, bv anoniem stadsgezicht, foto door freelancer.
2. Foto waarop archiefinstelling auteursrecht heeft, bv foto-opdrachten aan fotograaf in dienst of via auteursrechtoverdracht door rechthebbende.
3. Foto's/digitale scans van collectieonderdelen tbv online zetten: opeenstapeling © mogelijk:
 - auteursrecht op het afgebeelde werk zelf?
 - én soms ook op de foto ervan, mits oorspronkelijk.

© op foto's v collectieonderdelen? onderscheid 2- en 3-dim objecten

Sorabata le 14 Janvier 1929

Monsieur le Grand Secrétaire

Tous avec en l'obligeance de
vous communiquer le message
de Monsieur le Grand Chancelier
de l'Ordre National de la Ré-
gion d'Alsace, notifiant
votre nomination dans l'Ordre
aux grades de l'Officier et de
chevalier, à la suite du décret
présidentiel du 2 Octobre 1928.

Profondément touchés des
grands honneurs que vous avez
eues et des hautes distinctions,
nous vous prions de vouloir
être agréé de Monsieur le
Président de la République

Onvindbare rechthebbenden

- Aw bepaalt: openbaarmaking online mag (in principe) niet zonder vóóraf toestemming vd maker.
- Sommigen doen het niet ivm risico te worden aangesproken wegens ©inbreuk incl. schadevergoeding (o.a. gedeelde licentie-inkomsten).
- (Veel)andere instellingen pragmatische aanpak:
 - Zoektocht (probleem: wanneer heb je zorgvuldig genoeg gezocht? bewaar bewijsstukken!).
 - Daarnaast: evt zelf geld reserveren.
 - Disclaimer op website en opt-out (piepsysteem).
 - **PROBLEEM**: houdbaarheid van deze aanpak is nog nooit bij de Nederlandse rechter getoetst!

Onvindbare rechthebbenden

- Alternatief wb foto's: bij Stichting FotoAnoniem licentiebedrag per foto(!) betalen in ruil voor vrijwaring. N.B. Ook andere rechtenorganisaties denken na over dergelijke vrijwaringsregelingen. *Maak zelf financiële risico-analyse!*
- Verder wordt gedacht over het opzetten v databanken met rechthebbendeninformatie.
- Ook wijziging vd Aw is een optie: speciale beperking tav onvindb rechthebbenden ten gunste van archieven, musea en bibliotheken.

Creative Commons-licenties

- Maker houdt het auteursrecht op zijn werk, maar geeft anderen tegen gunstige voorwaarden een licentie (toestemming) om dit werk te hergebruiken.
- Alleen de auteursrechthebbende zélf kan een CC-licentie aan zijn werk verbinden.
- Archiefinstelling is rechthebbende op bv foto's door huisfotograaf, mits in dienst.
- CC-licenties zijn vooral voor werken op internet handig in gebruik.
- Zie www.creativecommons.nl

Voorbeeld foto met CC-licentie

©Ahron de Leeuw, Jeruzalem1990

De gebruiker mag:

- het werk kopiëren, verspreiden, tonen en op- en uitvoeren.
- afgeleide werken maken.
- gebruik maken van het werk voor commerciële doeleinden.

Onder de volgende voorwaarden:

- **Naamsvermelding:**

De gebruiker dient bij het werk de door de maker of de licentiegever aangegeven naam te vermelden.

- Bij hergebruik of verspreiding dient de gebruiker de licentievoorwaarden van dit werk kenbaar te maken aan derden.

Bescherming voor databanken

- in Databankenwet 1999 nav Europ. Richtlijn.
- Databank = verzameling van werken, gegevens of andere zelfstandige elementen, systematisch of methodisch geordend, afzonderlijk met elektronische middelen of anderszins toegankelijk.
- Bv: CD-Rom, website, beeldbank, maar ook telefoongids, tentoonstellingscatalogus etc.
- 2 soorten bescherming:
 - © op oorspronkelijke selectie of rangschikking vd inhoud, voor de maker (of werkgever) en/of
 - **NIEUW: databankrecht** voor de producent mits substantiële investering.

- HOME
- INTRODUCTIE
- BEZOEK ONS
- ZOEKEN
 - Beeldbank
 - Archieven
 - Digitale Stamboom
 - Catalogi
 - Kranten
- EDUCATIE
- OVERIGE DIENSTEN
- EXTRA
- PILGRIM ARCHIVES
- JAN VAN HOUT

[Home](#) › [Zoeken](#) › [Beeldbank](#) › Resultaat

14 gevonden

verfijnd zoeken nieuwe zoekopdracht

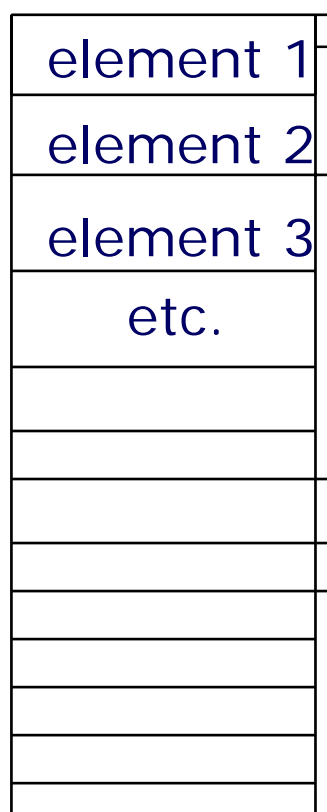

Collectie	Beeldbank Regionaal Archief L
Signatuur	3241 (3a)
Titel	Marepoort
Maker	Onbekend
Straatnaam	Lange Mare
Plaatsnaam	Leiden
Trefwoord	Bouwtekeningen Stadspoorten
Beschrijving	Bouwkundige tekening van de
Vorm / techniek	Pentekening
Datum vervaardiging	Ca. 1863

Databankrecht

- Voorwaarde: substantiële investering in verkrijging, controle en/of presentatie vd inhoud. *Europese HofvJ: kosten tbv creatie v nieuw materiaal tellen niet mee, alleen kosten tbv verzamelen v bestaand materiaal.*
- Wie = producent/databankrechthebbende? Laat alle rechten schriftelijk overdragen bij uitbesteding v productie ve databank!
- Duur: 15 jaar, verlenging na subst. wijziging door subst. investering.
- Bescherming tegen overname vd hele databankinhoud of substantiële delen, *niet v 1 element (daarop mogelijk wel ©)*

Opeenstapeling van rechten op een databank

1 element:

Auteursrecht mogelijk op:

- het afgebeelde werk, en/of
- foto ervan, mits oorspronkelijk.

Databank:

1. Auteursrecht op de oorspronkelijke selectie of rangschikking; en/of
2. Databankrecht mits substantiële investering.

Beide rechten zien alleen op de gehele inhoud of substantiële delen, niet op 1 element.

Physisch Laboratorium

Leiden

F. Öng. Strömmer-De Haan, Amsterdam, N.Y.